

บทคัดย่อ

การศึกษาความครบถ้วนและความถูกต้องในการรายงานผู้ป่วยโรคเบาหวานระบบรายงาน ๔๓ แห่งจังหวัด
ประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๕๕- ๒๕๕๖

อมรา ทองหงษ์ กมลชนก เทพสิทธิ ภาคภูมิ ยศวัฒน์

สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค

สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการเฝ้าระวังสถานการณ์โรคติดต่อเรื้อรังในประเทศไทย ตั้งแต่ปีพ.ศ.๒๕๔๖และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี พบรายงานโรคเบาหวานสูงเป็นอันดับสองและยังพบภาวะแทรกซ้อนของโรคอีกด้วย ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาความครบถ้วนและความถูกต้องในการรายงานผู้ป่วยโรคเบาหวานและภาวะแทรกซ้อน ๔ จังหวัด ปี พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๖ ในจังหวัดอ่างทอง ลำพูน มุกดาหารและตรัง ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากโรงพยาบาลชุมชน ๑๖ แห่ง และโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ๔ แห่ง พบว่าความครบถ้วนของตัวแปรเพศและอายุ มีความครบถ้วนสูงที่สุด ร้อยละ ๘๕.๙๓ เท่ากัน ความถูกต้องของตัวแปรเพศสูงที่สุด ร้อยละ ๙๙.๗๘ รองลงมาอายุ ร้อยละ ๖๖.๘๖ ความครบถ้วนของการรายงานภาวะแทรกซ้อนทางเท้าสูงที่สุด ร้อยละ ๖๙.๐ รองลงมา ภาวะแทรกซ้อนทางไต ร้อยละ ๕๐.๐ ความถูกต้องของการรายงาน ฯ พบว่าความถูกต้องในการรายงานภาวะแทรกซ้อน ทางเท้าสูงที่สุด ร้อยละ ๘๑.๒๒ รองลงมาภาวะแทรกซ้อนทางไต ร้อยละ ๗๗.๖๖ รายงานในแฟ้ม DIAG มีข้อมูลเดือนและปีที่วินิจฉัยเป็นเบาหวาน ครบถ้วนร้อยละ ๘๓.๖๕ และมีข้อมูลตรงกับที่หน่วยบริการร้อยละ ๖๐.๖๙ หากพิจารณาเฉพาะข้อมูลปีที่วินิจฉัย มีความถูกต้องร้อยละ ๙๒.๖๒ ขณะที่รายงานในแฟ้ม CHRONIC มีข้อมูลเดือนและปีที่วินิจฉัยเป็นเบาหวาน ครบถ้วนร้อยละ ๗๖.๖๒ และมีข้อมูลตรงกับข้อมูลที่หน่วยบริการร้อยละ ๘๐.๖๘ จากการศึกษาข้อมูลผู้ป่วย ๑,๖๒๑ รายพบว่ามีเพียงร้อยละ ๒๘.๗๕ ที่มีข้อมูลรายงานอยู่ในแฟ้ม DIAG และ CHRONIC ที่มีข้อมูล เดือน และปี พ.ศ.ได้รับการวินิจฉัยตรงกันระหว่าง ๒ แฟ้ม และร้อยละ ๕๗.๙๖ ที่มีข้อมูลปี พ.ศ.ที่ได้รับการวินิจฉัยตรงกันระหว่าง ๒ แฟ้ม ดังนั้นข้อมูลรายงานในแฟ้มข้อมูลบริการทางการแพทย์และสุขภาพ(แฟ้ม DIAG และ CHRONIC) มีความครบถ้วนและถูกต้องในระดับต่ำ ซึ่งในปัจจุบัน แฟ้มข้อมูลบริการทางการแพทย์และสุขภาพ ในปัจจุบันข้อมูลจาก แฟ้มข้อมูลบริการทางการแพทย์และสุขภาพ จากแฟ้ม DIAG และ CHRONIC การใช้ข้อมูลจากแฟ้มใดแฟ้มหนึ่งเพียงอย่างเดียวจะทำให้ข้อมูลที่ได้ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอควรใช้ข้อมูลทั้งสองแฟ้มประกอบกัน จึงจะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์มากขึ้น อย่างไรก็ตาม คุณภาพของทั้ง ๒ แฟ้ม ควรได้รับการพัฒนาเพื่อสามารถใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ : เบาหวาน, การรายงาน, ความครบถ้วน ความถูกต้อง

Abstract

Study of completeness and accuracy of the Diabetes reporting system in four provinces of Thailand,
2012 - 2013

Authors: Amara Thonghong, Kamonchanok Tepsittha, Phakphoom Yotwattana

Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Thailand

Abstract:

Background: In Thailand, the situation of chronic non-communicable diseases has been monitored by the Bureau of Epidemiology since 2003 and the reports have been increasing throughout these years. Diabetes was reported as the second highest rate of patients due to its complications. The reporting system for diabetes and its complications is being carried out in 4 provinces, including Angthong, Lamphoon, Mukdahan, and Trang. This study aimed to evaluate the diabetes reporting system from the Standard Data Set in the “43 files” from 4 provinces and provide recommendations for further improvement of the reporting system.

Methods: A cross-sectional study was performed during January-August 2014. Data on demographic information and disease outcome from 16 district hospitals and 4 provincial hospitals during 2012 and 2013 were reviewed and compared with the reported information in the Bureau of Policy and Strategy.

Results: Completeness of the reported gender, age, occupation and address(subdistrict) were 85.93%, 85.93%, 83.34% and 75.76% respectively. Accuracy of the reported sex, age, occupation and address were 99.78%, 97.56%, 65.06% and 66.86% respectively. Completeness of reported diabetic foot, diabetic nephropathy and diabetic retinopathy disease were 69.08%, 50.0% and 25.86% respectively. Meanwhile, accuracy of the reported diabetic foot, diabetic retinopathy and diabetic nephropathy were 81.22%, 77.66%, and 67.19% respectively. Comparing two important files in “43 file” reporting system, “Diag file” and “Chronic file”, completeness in month and year of diagnosis in “Diagnosis file” was 83.65% and the accuracy was only 60.69%. The accuracy was increased to 92.62% when considering only the year of diagnosis. Completeness and accuracy of the reported month and year of diagnosis in “Chronic file” were 76.62% and 80.68%. From 1,621 records, only 28.75% of those were reported to both “Chronic file” and “Diagnosis file” with the same month and year of diagnosis, and 57.96% with the same year of diagnosis.

Conclusions: Completeness of diabetes-related reporting system through “43 file” system were quite low. Using combination of report in “Diagnosis file” and “Chronic file” would increase the completeness of diabetes report. However, the data quality and reliability could be improved by increasing knowledge, skill and technology for data management.

Key words: diabetes, reporting system, completeness, accuracy